
Fra: QuestBack <noreply@questback.com>
Sendt: 10. juli 2018 11:16
Til: KD-RETHOS
Emne: Respons på Høring RETHOS fase1

- Høringssvaret kommer fra
 - Universitet/høyskole
- Navn på avsender av høringen (hvilket universitet/høyskole, kommune, statlig etat, brukerorganisasjon osv.)
 - VID vitenskapelige høyskole
- Hvilke retningslinjer vil du gi innspill på? (her velger du alle de retningslinjene du vil gi innspill på. Det må velges minst en.)
 - Vernepleierutdanningen
- Vernepleierutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 2
- Begrunn svaret
 - Retningslinjen gir en generell beskrivelse av vernepleierens kompetanse og reflekterer verken tjenestenes eller brukernes fremtidige kompetansebehov på en god nok måte. Vernepleierens spesifikke kompetanse bør spisses og tydeliggjøres enda mer, både i formålsbeskrivelsen og i enkelte av kunnskapsområdene med tilhørende læringsutbytter. Formål: Formålsbeskrivelsen er lang, og er ikke spesifikk nok når det gjelder vernepleierens kompetanse. Flere av formuleringene beskriver en kompetanse som også kunne ha vært gjeldende for andre profesjoner. Vernepleiere har særskilt kompetanse knyttet til å bistå mennesker med medfødte og ervervede kognitive og kommunikative funksjonsnedsettelse og/eller andre sammensatte behov i habilitering, og dette bør komme tydelig fram. Vernepleierens integrerte kompetanse (helse-sosial) bør presiseres. Dette er en kompetanse som skiller vernepleiere fra andre yrkesgrupper. Kunnskapsområder: Det er skissert 6 ulike kunnskapsområder i retningslinjen. Disse områdene er lett gjenkjennelige fra forskrift om felles rammeplan for helse- og

sosialfagutdanningene. De 6 kunnskapsområdene er ikke gjensidig utelukkende og går over i hverandre. Det bør derfor gjøres et fortettingsarbeid for å slå sammen områder, og for å skille dem mer fra hverandre. Eksempel på dette et kunnskapsområde V: Miljøterapeutisk arbeid, habilitering og rehabilitering og VI: Vernepleiefaglig arbeid og profesjonens arbeidsprosesser. Innholdet i noen av disse kunnskapsområdene er på et for generelt nivå og bør knyttes mer opp til vernepleierfaget. Illustrasjon på dette er kunnskapsområde II: Innovasjon, tenkning og kunnskapsbasert praksis. Her kan læringsutbyttene knyttes opp mot formuleringer i formålet som habilitering og miljøterapeutisk arbeid. Det etterlyses en større konkretisering av enkelte læringsutbytter, slik at de koples til områder innen vernepleiefaglig arbeid eller til målgrupper. Øvrige innspill på læringsutbytter framkommer under spørsmål 107 nedenfor som omhandler autonomi og læringsutbytte.

- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
 - 2
- Begrunn svaret
 - Se begrunnelsen under forrige punkt.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
 - 2
- Begrunn svaret
 - Det er foreslått til sammen 67 læringsutbytter fordelt på de seks kunnskapsområdene. Antallet læringsutbytter er for omfattende, og bør reduseres kraftig. Læringsutbyttene befinner seg også på ulikt nivå, hvor mange er svært detaljerte og andre er mer overordnede. Det er også stor variasjon mellom konkrete og generelle læringsutbytter. Både et omfattende omfang og et ulikt detaljeringsnivå av læringsutbyttene, vil innebære en stor utfordring for utdanningsinstitusjonene når de skal utarbeide lokale fagplaner

på grunnlag av dette. Fra et studentperspektiv vil det også bli et svært stort antall læringsutbytter å forholde seg til. Mange overordnede læringsutbytter som skal være styrende for de ulike utdanningsinstitusjonene vil bidra til å innskrenke den institusjonelle friheten, samtidig som det er naturlig å tro at de overordnede føringene vil kunne miste sin kraft fordi innholdet blir for omfattende og uoversiktlig. Slik forslaget foreligger nå, oppleves det vanskelig å «gripe» innhold og retning i føringene. VIDs forslag er å innskrenke totalt antall læringsutbytter til 15, og fordele disse på kunnskaps-, ferdighets- og generell kompetanse. Disse læringsutbyttene bør beskrive minimums sluttkompetanse hos studentene istedenfor detaljerte læringsutbytter innenfor studiets kunnskapsområder.

- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
 - Retningslinjen beskriver i for stor grad en generell kompetanse, og den vernepleiefaglige profilen bør derfor tydeliggjøres og spisses. Dette bør komme tydeligere fram både i formålsbeskrivelsen og under enkelte av kunnskapsområdene/læringsutbyttene. Vernepleiere har særskilt kompetanse knyttet til personer med nedsatte kognitive og kommunikative evner, og sammensatte funksjonsnedsettelse og/eller sammensatte behov i habilitering. Dette krever evne til faglig kritisk tenkning og høy faglig etisk bevissthet. Det henvises også til svar under øvrige spørsmål.
- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
 - Nei
- Begrunn svaret
 - I retningslinjen er det lagt opp til at utdanningsinstitusjonene skal ha minimum 35 uker veiledet brukerrettet praksis i reelle yrkessituasjoner. For vernepleierutdanningen i VID vil dette innebære at studentene skal ha 4 flere uker knyttet til praksis enn i dag. Å innføre et økt antall uker vil ikke bidra til økt kvalitet i praksisstudiene. Det er utfordrende for utdanningen å sikre kvalitet i praksisfeltet. En slik økning vil bety at omfang av teoriemnene må reduseres. VIDs forslag er at antall uker veiledet praksis settes til minimum 30 uker

- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
 - 4
- Begrunn svaret
 - Omfanget vurderes å være gjennomførbart.
- Er det viktig å nevne særskilte grupper i formålet slik retningslinjen beskriver?
 - Nei
- Begrunn svaret
 - I formålsbeskrivelsen er personer med utviklingshemming nevnt som en særlig målgruppe for vernepleiere. Prinsipielt mener VID det i en formålsbeskrivelse bør være fokus på kompetansen som utdanningen gir, og at det ikke trekkes fram særskilte målgrupper. Utover dette vil det å nevne utviklingshemmede spesielt bidra til å utelukke andre målgrupper som også er sentrale i det vernepleiefaglige arbeidet, samtidig som det vil kunne gi en signaleffekt til andre yrkesgrupper om at de ikke har ansvar for denne gruppen. Personer med utviklingshemming skal likevel være en sentral målgruppe i studiet.
- Hvilke konsekvenser vil dette ha for utdanningsinstitusjonene?
 - Forslaget om innføring av et valgbart fordypningsemne vil ikke ha noen konsekvens for vernepleierutdanningen ved VID, ettersom det allerede er lagt opp til at studentene skal ta to ulike valgemner i løpet av studiet. Til sammen utgjør disse valgemnene 10 studiepoeng.
- Er det andre høringsinnspill?
 - Det er utydelig hvor førende den nasjonale retningslinjen skal være som styringsverktøy for institusjonens utvikling av sine lokale fagplaner, og hva som er forholdet mellom retningslinjen og andre nasjonale føringer (forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene, studietilsynsforskrift m.m.). Ved at felles rammeplan for alle grunnutdanningene innenfor helse- og sosialfag er vedtatt som forskrift gir den nødvendig overordnet styring, og sikrer at nasjonale forventinger om kvalitet og relevans innfris. Innenfor rammen av denne forskriften kan institusjonene utvikle sitt særpreg og sin faglige styrke, og forvalte den myndigheten og

autonomien de er gitt. De nasjonale retningslinjene som nå foreligger har til dels svært detaljert og mange læringsutbyttebeskrivelser. Noen gir også inntrykk av å være spesialiserte på noen felt, og utelate andre. En fare ved å ha så mange og detaljerte læringsutbyttebeskrivelser på nasjonalt nivå, er at fagmiljøene alltid vil kunne peke på mangler, og savne andre temaer og områder som de mener er kritiske for studentenes læringsutbytte. Mens mange læringsutbytter er svært detaljerte, er andre mer overordnede. Det er også stor variasjon mellom konkrete og generelle læringsutbytter. Slike ulikheter i læringsutbyttene vil kunne innebære en utfordring for utdanningsinstitusjonene når de skal utarbeide lokale fagplaner/programplaner på grunnlag av dette. Det samme gjelder detaljstyring av studienes organisering og oppbygging, og hvilket faginnhold som skal plasseres i hvilket studieår. VID mener slik detaljstyring bryter med institusjonens faglige autonomi. Dersom læringsutbyttebeskrivelsene i de nasjonale retningslinjene reduseres, gjøres mindre detaljerte og holdes på et overordnet nivå, kan hver institusjon utvikle og utmeisle sine styrker og faglige profil innenfor disse. Et mangfold i utdanningstilbudene representerer i seg selv en styrke. Det institusjonelle handlingsrommet, faglig utvikling, nyskaping og særpreg sikres best ved at de nasjonale retningslinjene ikke fastsettes som forskrift. Endringene i praksisfeltet er raske, og forskrifter har en tendens til å bli rigide, har lange og komplekse revisjonsprosesser, og kan dermed hindre nødvendig utvikling og innovasjon. Primært ønsker VID kun overordnet forskrift for alle grunnutdanninger, og retningslinjer for de enkelte som ikke er i forskrifts form. Disse må være overordnede og ikke detaljstyrende. Dersom retningslinjene likevel får status som forskrift, og er detaljerte, har hver grunnutdanning funnet det nødvendig å supplere med ytterligere detaljerte innspill.

Gi tilbakemelding

Tjenesten er levert av www.questback.com - Questback Essentials